

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO (WSDZ)

opracowany na cykl kształcenia
dla

**Liceum Ogólnokształcącego
w Zespole Szkół w Olsztynku**

Wrzesień 2025

Podstawy prawne

1. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. systemie oświaty*
2. *Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.*
3. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r.*
4. *Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019 poz. 325)*

1. Główny cel realizacji doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów, a także informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

2. Działania związane z doradztwem zawodowym w liceum ogólnokształcącym są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów
- rodziców
- nauczycieli

Działania skierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowaniu teczek „portfolio”;
- realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
- angażowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- diagnozowanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami agencji zatrudnienia (poznawanie metod rekrutacji pracowników);
- prowadzenie kół zainteresowań i zajęć dodatkowych, np. rozwijających umiejętności społeczne (komunikacja, praca w grupie, itp.)
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie szkoleń, kursów zawodowych (np. w ramach projektów unijnych);
- organizowanie wizyt uczniów na targach pracy;
- promowanie idei wolontariatu;
- organizowanie konkursów;
- stosowanie metod aktywizujących wpływających na zwiększenie zaangażowania uczniów i samodzielności w planowaniu kariery
- przedstawienie procedury zakładania firmy;

- informowanie o różnych możliwościach edukacyjnych w kraju i za granicą (np. studia wyższe, szkoły policealne, kwalifikacyjne kursy zawodowe – KKZ);
- omawianie rozmaitych możliwości zdobycia kwalifikacji, doświadczenia;
- organizowanie spotkań z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju zawodowego)
- kształtowanie pozytywnego stosunku pracy;
- inspirowanie i pomaganie uczniom w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania;
- udostępnianie materiałów multimedialnych ułatwiających poruszanie się na rynku pracy i edukacyjnym, planowanie własnej działalności i samopoznanie;

Działania skierowane do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

- umożliwianie zainteresowanym osobom udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji koleżeńskich;
- prezentowanie działań WSDZ na posiedzeniach rady pedagogicznej;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku i lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań z doradztwa zawodowego.

Działania skierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- inicjowanie spotkań z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- inicjowanie s spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach pracy;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez bibliotek szkolną, stronę internetową szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik).
- włączenie rodziców, przedstawicieli różnych zawodów do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole poprzez spotkania i wycieczki zawodoznawcze.

Doradztwo zawodowe dla uczniów jest realizowane:

- podczas grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym, które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wymiarze wynikającym z ramowych planów nauczania;
- podczas:
 - ✓ zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej),
 - ✓ wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami, prowadzonej przez pedagoga, psychologa szkolnego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez pedagoga i psychologa szkolnego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli);
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (jak Dzień Przedsiębiorczości) lub poza nią.

Idea doradztwa zawodowego uwzględnia perspektywę całościowego uczenia się w kontekście skutecznego funkcjonowania na rynku pracy. Doradztwo zawodowe dla uczniów jest realizowane w formie grupowej i indywidualnej. Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym skierowanych do rodziców oraz nauczycieli także odbywa się w obu tych formach.

3. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W liceum ogólnokształcącym w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog) i pielęgniarka szkolna.

Zakres działań w obszarze doradztwa dla poszczególnych osób i forma organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa:

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z koordynatorem WSDZ w celu realizacji WSDZ;
- wpiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizacji doradztwa zawodowego w szkole;
- organizuje w szkole wspomaganie działań związanych z doradztwem zawodowym poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w tym obszarze.

Pedagog szkolny (w miarę możliwości):

- Określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- Pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- Współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z doradztwem zawodowym;
- Gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z doradztwem zawodowym;
- Współpracuje ze specjalistami z PPPP w Olsztynie, instytucjami rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji doradztwa zawodowego .

Psycholog szkolny

Diagnoza zainteresowań i kierunków studiów:

- badanie predyspozycji edukacyjnych,
- wsparcie w wyborze profilu maturalnego i kierunku dalszej nauki.

Wsparcie w podejmowaniu decyzji edukacyjnych:

- pomoc w sytuacji presji wyboru,
- konsultacje dla uczniów niezdecydowanych lub zmieniających plany.

Przygotowanie do funkcjonowania w środowisku akademickim:

- rozwijanie samodzielności i odpowiedzialności,
- trening zarządzania stresem (matura, rekrutacja).

Współpraca z rodzicami:

- konsultacje dotyczące wspierania ucznia w wyborze ścieżki edukacyjnej.

Doradca zawodowy

- Prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego i zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;

Koordinator WSDZ

- Wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- Diagnostuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- Planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz proponuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związku realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z koordynatorem WSDZ oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele przedmiotów:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związku realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach zawodowych;
- prowadzą koła zainteresowań i zajęcia dodatkowe;
- współpracują z koordynatorem WSDZ oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z nauczycielami i innymi specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym - pedagogiem oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- pozyskuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowanie przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Pielęgniarką szkolną:

- współpracuje z doradcą zawodowym – pedagogiem szkolnym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zawodowych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków adekwatnych do zawodów wybranych przez uczniów.

4. Sojusznicy – sieć współpracy

Placówki współpracujące ze szkołą w obszarze doradztwa zawodowego:

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (PPPP) w Olsztynie:

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
- konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów szkolnych (np. opracowań WSDZ);
- prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
- tworzenie sieci doradców zawodowych, osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.

Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli (ODN) w Olsztynie i Elblągu:

- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
- przygotowanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.

Szkoły programowo wyższe:

- udzielanie informacji na temat kierunku kształcenia i zasad rekrutacji itp.
- prowadzenie dla uczniów warsztatów - np. rozwijających umiejętności społeczne;
- organizowanie laboratoriów, wykładów i warsztatów rozwijających zainteresowania uczniów;
- organizowanie warsztatów z doradztwa zawodowego;
- organizowanie dni otwartych na uczelniach.

Urzędy Pracy Olsztynie, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie:

- udostępnianie zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych;
- diagnozowanie predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie uczniom porad i konsultacji;

- współorganizowanie różnych przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie usługi doradztwa zawodowego na odległość;
- udzielanie porad dotyczących rynku pracy za granicą (usługi doradców Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES);
- udostępnianie informacji na temat ofert pracy w kraju i za granicą;
- udostępnianie publikacji m.in. o sytuacji na rynku pracy;
- współorganizowanie dla uczniów, rodziców i nauczycieli spotkań informacyjno-doradczych np. dotyczących sytuacji na rynku pracy, dotacji na założenie działalności gospodarczej.

Ochotniczy Hufiec Pracy (OHP) i Mobilne Centrum Informacji Zawodowej w Olsztynie:

- gromadzenie i udostępnianie ofert pracy, także ofert pracy sezonowej i krótkoterminowej;
- organizowanie giełd pracy;
- organizowanie targów pracy;
- diagnozowanie predyspozycji i zainteresowań zawodowych;
- organizowanie szkoleń zawodowych dla uczniów.

Agencje zatrudnienia:

- prowadzenie pośrednictwa pracy;
- organizowanie spotkań rekrutacyjnych;
- pozyskiwanie ofert pracy dla uczniów i absolwentów szkoły.

Pracodawcy:

- organizowanie wizyt studyjnych w firmach dla uczniów i nauczycieli;
- współorganizowanie konkursów; dla uczniów;
- współorganizowanie spotkań z przedstawicielami firm dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

Kuratorium Oświaty w Olsztynie, Urząd Marszałkowski w Olsztynie, Starostwo Powiatowe w Olsztynie, Urząd Miasta i Gminy w Olsztynku:

- tworzenie sieci doradców zawodowych;
- organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie i wdrażanie programu zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego;
- powoływanie powiatowych koordynatorów ds. doradztwa zawodowego.

Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE):

- organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego (programy, wzorcowe rozwiązania, e-zasoby);
- prowadzenie platformy Moodle z informacjami, zasobami z zakresu doradztwa zawodowego.

Organizacje pozarządowe:

- propagowanie idei Wolontariatu;
- umożliwianie uczniom doświadczenia pracy;

- realizowanie wspólnych projektów edukacyjnych.

5. Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ

WSDZ oraz roczny plan doradztwa są monitorowane. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i koniecznych modyfikacji WSDZ. Ewaluacja WSDZ przeprowadzona będzie po całym cyklu kształcenia.

Opracowała: Wioletta Płoska – koordynator WSDZ